

Työneuvoston lausunto TN 1372-00 (9/2000)

Työneuvoston lausunto vuosilomalain 5 §:n 3 momentin tulkinnasta. Annettu Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n pyynnöstä 14 päivänä joulukuuta 2000.

Lausuntopyyntö

SAK ry on pyytänyt työneuvostolta lausuntoa vuosilomalain 5 §:n 3 momentin tulkintaa koskevasta kysymyksestä. Lausuntopyynnön taustalla on seuraava tapaus. X:n vuosiloma oli määrätty pidettäväksi 29.6. – 25.7.1998. Ennen vuosilomansa alkamista työntekijä oli ollut sairauslomalla, mutta tervehtyi ja aloitti vuosilomansa ilmoitettuna aikana.

Vuosilomansa toisesta päivästä lukien työntekijä oli kuitenkin sairauslomalla yhdenjaksoisesti kahdeksan päivää eli 30.6. – 7.7.1998. Diagnoosina ICD-koodi 0011. Vuosiloman aikana sama sairaus uusiutui. X oli kahden eri lääkärintodistuksen perusteella yhdenjaksoisesti sairauslomalla ensin 21.7. – 26.7. ja sitten 27.7.-2.8.1998. Molempiin lääkärintodistuksiin on diagnosoiksi merkitty doloris abdominis.

SAK ry pyytää työneuvoston lausuntoa siitä, onko vuosilomalain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua työkyvyttömyyden yhdenjaksoista kestoa koskevaa seitsemän päivän sääntöä tulkittava niin, että ensimmäiselle yhdenjaksoiselle sairauslomalle sijoittuvan seitsemän päivän tultua täyteen tämän ajan ylittävää osaa työkyvyttömyysajasta ei ole luettava vuosilomaksi, vaikka työntekijä olisikin välillä tervehtynyt ja pitänyt osan vuosilomastaan ennen sairastumistaan uudelleen.

Lausuntopyynnön liitteenä oleva selvitys

Lausuntopyynnön liitteenä on vuosilomalista, johon X:n vuosilomaksi on merkitty 29.6. - 25.7.1998 sekä neljä lääkärintodistusta, joiden perusteella X on ollut työkyvytön 23.6.- 28.6.1998, 30.6. - 7.7.1998, 21.7.- 26.7.1998 ja 27.7.- 2.8.1998.

Asianosaisen kuuleminen

Työneuvosto on varannut työnantaja Josadoor Oy:lle tilaisuuden tulla kuulluksi asiassa. Työneuvostoon ei ole varattuun määräaikaan mennessä saapunut Josadoor Oy:n selvitystä.

Edellä esitetyn perusteella työneuvosto esittää lausuntonaan seuraavan.

TYÖNEUVOSTON LAUSUNTO

1. Tapauskuvaus

X:n vuosiloma on määrätty pidettäväksi 29.6.-25.7.1998. X on sairastunut vuosilomansa aikana niin, että hän on ollut sairauslomalla kahdeksan päivää 30.6.-7.7.1998. Sama sairaus on uusiutunut myöhemmin vuosiloma aikana ja X on ollut seuraavan kerran sairauslomalla 21.7.-26.7.1998 ja 27.7.-2.8.1998.

2. Lausuntopyyntö

Lausuntopyynnössä kysytään, onko vuosilomalain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua työkyvyttömyyden yhdenjaksoista kestoa koskevaa seitsemän päivän sääntöä tulkittava niin, että ensimmäiselle yhdenjaksoiselle sairauslomalle sijoittuvan seitsemän päivän tultua täyteen tämän ajan ylittävää osaa työkyvyttömyysajasta ei ole luettava vuosilomaksi.

Vuosilomalain 5 §:n 3 momentin mukaan ”milloin sairaudesta, synnytyksestä tai tapaturmasta johtuva työntekijän työkyvyttömyys alkaa vuosiloman aikana ja jatkuu yhdenjaksoisena yli seitsemän päivää, ei tämän ajan ylittävää osaa työkyvyttömyysajasta ole luettava vuosilomaksi, jos työntekijä ilman aiheutonta viivytystä tätä pyytää.” Lausuntopyynnössä on siten esitetty kysymys siitä, lasketaanko lainkohdassa tarkoitettu ”karenssiaika” aina poissaoloakohtaisesti vai voidaanko samasta sairaudesta aiheutuneet poissaolojaksot laskea yhteen, vaikka niiden välissä työntekijä olisi tervehtynyt ja jatkanut vuosilomaansa.

3. Vuosilomalain 5 §:n 3 momentin tulkintaa

Vuosilomalain 5 §:n 3 momentin sanamuotoa voidaan pitää lähtökohtaisesti selvänä. Jos työntekijä sairastuu vuosilomansa aikana ja sairaus jatkuu yhdenjaksoisesti yli seitsemän päivää, ei seitsemän päivää ylittävää osaa lueta vuosilomaksi, jos työntekijä tätä pyytää ilman aiheutonta viivytystä. Työntekijän sairastuessa vuosilomansa aikana voi hän saada siirrettyä lomastaan ainoastaan sen osan, joka ajoittuu yli seitsemän päivää kestäväälle työkyvyttömyysajalle. Lain sanamuodon mukaan näyttäisi siltä, että jokaista yksittäistä työkyvyttömyysaika tulisi tarkastella erillisenä.

Vuosilomalakia koskevassa hallituksen esityksestä (HE 14/1973) ei ole löydettävissä tulkinta-apua arvioitaessa sitä, voitaisiinko vuosilomalain 5 §:n 3 momenttia tulkita siten, että seitsemän päivän karenssiaika kuluisi vain kerran, jos työntekijä on sairaana vuosilomansa aikaan eri aikoina saman sairauden takia.

Työneuvosto ei ole joutunut aiemmin ottamaan asiaan kantaa. Kysymystä on tarkasteltu vähän oikeuskirjallisuudessa. Teoksessa Sarkko – Koskinen, Vuosilomalaki, s. 125 todetaan ”(j)os sama sairaus aiheuttaa loman aikana useampia työkyvyttömyyskausia, joudutaan seitsemän päivän karenssiaikasäännöstä soveltamaan kunkin työkyvyttömyyskauden kohdalla. Tämä saattaa joissain tapauksissa johtaa kohtuuttomaan lopputulokseen.”

Työneuvosto katsoo, että vuosilomalain 5 §:n 3 momenttia ei voida tulkita lausuntopyynnössä esitetyin tavoin. Arvioitaessa vuosilomalain 5 §:n 3 momentissa säädettyä yhdenjaksoista seitsemän päivän jaksoa, on kutakin samasta sairaudesta eri aikaan vuosiloman aikana aiheutunutta työkyvyttömyysjaksoa tarkasteltava itsenäisesti.